หัวข้อการพัฒนา :

ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานแบบออนไลน์ (Digital Literacy : Essential Skills for Working Online)

สรุปสาระสำคัญ

ทักษะที่สำคัญในการทำงานยุคดิจิทัล (Future Skills) ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะการบริหารจัดการตัวเอง โดยจากผลการสำรวจ ทักษะที่จะเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้นในปี ค.ศ. 2030 คือ ทักษะการรู้คิดอย่างมีเหตุผลขั้นสูง (High Cognitive) ทักษะด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional/Soft Skills) และทักษะด้านเทคโนโลยี (Technological Skills) ดังนั้น การเรียนรู้หรือเพิ่มพูนทักษะด้านเทคโนโลยี จึงมีความจำเป็นต่อการทำงานในยุคดิจิทัลเป็นอย่างยิ่ง

Digital literacy หรือความฉลาดทางดิจิทัล ในระดับพลเมืองดิจิทัลนั้นเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลทั่วไปในการสื่อสารในโลกออนไลน์ เป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง ตีความ วิเคราะห์ จัดการข้อมูล และประเมิน เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับใช้ในการสร้างความรู้ และการมีบทบาทในสังคมอย่างชาญฉลาดและปลอดภัย โดย Key Drivers หรือปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาทักษะดิจิทัล 4 ปัจจัย ประกอบด้วย การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ความรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เครื่องมือดิจิทัล (Digital tools) และพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship)

8 ทักษะความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) สำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัล มีดังนี้

1) Digital Citizen Identity (อัตลักษณ์พลเมืองดิจิทัล) คือ การสร้างและบริหารจัดการอัตลักษณ์ตัวตน และชื่อเสียงในโลกออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบ และตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำในโลกดิจิทัล

2) Screen Time Management (การบริหารจัดการเวลาหน้าจอ) คือ การควบคุมและจัดสรรเวลาในการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อออนไลน์อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตจริงและโลกออนไลน์

3) Cyberbullying Management (การจัดการการรับมือการบูลลี่ทางไซเบอร์) คือ การรับรู้ ป้องกันและรับมือกับพฤติกรรมข่มขู่ รังแก หรือกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์อย่างถูกต้องและปลอดภัย

4) Cybersecurity Management (การจัดการความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์) คือ การปกป้องข้อมูล เครื่องมือ และระบบดิจิทัลของตนเองจากการถูกโจมตี ไวรัส หรือการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

5) Privacy Management (การจัดการความเป็นส่วนตัว) คือ การรักษาและปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) ทั้งของตนเองและผู้อื่น ไม่ให้ถูกละเมิดหรือนำไปใช้ในทางที่ผิด

6) Critical Thinking (การคิดเชิงวิพากษ์) คือ การวิเคราะห์ ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ข่าวสาร หรือสื่อต่าง ๆ บนโลกออนไลน์อย่างมีเหตุผล ก่อนที่จะเชื่อหรือส่งต่อ

7) Digital Footprints (การจัดการรอยเท้าดิจิทัล) คือ การเข้าใจว่าการกระทำ ข้อมูล หรือข้อความทุกอย่างที่โพสต์บนโลกออนไลน์จะถูกบันทึกไว้เป็นประวัติ (Footprint) จึงต้องระมัดระวังและคิดก่อนทำเสมอ

8) Digital Empathy (ความเห็นอกเห็นใจและการสร้างสัมพันธ์ทางดิจิทัล) คือ การมีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยึดหลัก "เอาใจเขามาใส่ใจเรา" ใช้การสื่อสารที่สุภาพ และช่วยส่งเสริมสังคมออนไลน์เชิงบวก

Digital Etiquette (Netiquette) หรือมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นทางออนไลน์ หรือเครือข่ายต่าง ๆ มีทั้งหมด 10 ข้อ ดังนี้

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สามารถนำความรู้เรื่องทักษะความฉลาดทางดิจิทัล และกฎกติการมารยาทในการใช้งานอินเทอร์เน็ตไปใช้ในการทำงาน รวมทั้งในชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานและการสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยของข้อมูลภาครัฐ และการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดี